

Korte studies in Efeze (2)

Geheimenis (1)

Paulus spreekt in zijn brieven vaak over geheimenissen. Bijvoorbeeld:

'Wij spreken echter de wijsheid van God als een geheimenis.' (1 Kor. 2:7).

'Zie, ik vertel u een geheimenis: Wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden.' (1 Kor. 15:51).

'Want het geheimenis van de wetteloosheid is al werkzaam.' (2 Thes. 2:7).

Verder spreekt hij in Romeinen van het geheimenis dat handelt over de gedeeltelijke verharding over Israël (Rom. 11:24), een geheimenis, dat de tijden der eeuwen verzwegen was (Rom. 16:25), 'het geheimenis van het geloof' en 'het geheimenis van de godsvrucht'. (1 Tim. 3:9, 16).

Dat Paulus hier steeds hetzelfde woord gebruikt, betekent niet dat hij het steeds over dezelfde inhoud heeft. Er waren verschillende geheimenissen. Feitelijk waren het geen geheimenissen meer toen ze geopenbaard waren. Toen waren ze klaar om gepredikt te worden en aan de gelovigen verkondigd te worden. Een geheimenis is niet iets wat mysterieus is en blijft, hoewel het Griekse woord *mustèrion* dat misschien wel een beetje doet vermoeden. Een *mustèrion* in Bijbelse zin is iets wat voorheen een geheimenis was, maar nadat het geopenbaard was niet meer.

In de brieven aan de Efeziërs en de Kolossenzen schrijft Paulus ook over geheimenissen of over een geheimenis. Het woord is zo prominent aanwezig in deze twee brieven dat het de moeite loont om onze studie hiermee te beginnen.

Het eerste geheimenis waar Paulus over spreekt vinden we al meteen in het eerste hoofdstuk van zijn brief aan de Efeziërs.

'In Hem [de Geliefde, vs. 6] hebben wij de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving van de overtredingen, overeenkomstig de rijkdom van Zijn genade, die Hij ons overvloedig geschonken heeft, in alle wijsheid en bedachtzaamheid, toen hij ons, overeenkomstig Zijn welbehagen, dat Hij in Zichzelfvoorgenomen had, het geheimenis van Zijn wil bekendmaakte, om in de bedeling van de volheid van de tijden alles weer in Christus bijeen te brengen, zowel de dingen die in de hemelen zijn en de dingen die op de aarde zijn.' (Ef. 1:7-9).

Dit is een lange zin en zeker niet gemakkelijk. Laten we hem eerst ontleden.

Paulus spreekt eerst over de vergeving van de overtredingen die wij in de Geliefde hebben ontvangen, overeenkomstig de rijkdom van Zijn genade.

Natuurlijk is dit al groot en pure rijkdom; om dit ontvangen te hebben. Hij haakt nu echter in op de rijkdom van die genade. Hij gaat een stap verder. Hij wil niet stil blijven staan bij de vergeving van de misdaden, maar hij klimt op naar een nog grotere rijkdom.

Hij, God, is overvloedig geweest met die genade in alle wijsheid en bedachtzaamheid. Hij heeft een overvloed aan ons geschonken, maar wel beetje bij beetje. Niet alles in één keer, opdat we er niet onder zouden bezwijken.

De overvloed van die rijkdom van genade blijkt uit datgene wat Hij ons bekend gemaakt heeft. Dat is een belangrijke koppeling in dit gedeelte.

*'genade, die Hij ons overvloedig geschonken heeft, [...],
'toen Hij ons het geheimenis van Zijn wil bekend maakte.'*

Zo zit die zin elkaar. De overvloedige genade heeft geen betrekking op de vergeving van de misdaden. Ze heeft betrekking op dat wat Hij ons bekendmaakte: het geheimenis van Zijn wil.

‘Overeenkomstig zijn welbehagen.’ De vertaling die ik gebruikt heb legt het verband tussen ‘bekend maken’ en dit ‘welbehagen’. Dus: Hij heeft ons iets bekend gemaakt naar Zijn welbehagen.

Maar dat we de zin zo moeten lezen wordt uit het Grieks geenszins duidelijk. Het lijkt vanzelfsprekender om te lezen: ‘het geheimenis van Zijn wil naar Zijn welbehagen’. Vervolgens lezen we van dit ‘welbehagen’ dat Hij dit voorgenomen had in Zichzelf.

Samenvattend:

‘Overvloedige genade’; hoe komt die tot ons?

‘In de bekendmaking.’ Waarvan?

Van het geheimenis. Welk geheimenis?

‘Het geheimenis van Zijn wil naar Zijn welbehagen’. Waar komt dat vandaan?

Hij had het in Zichzelf voorgenomen. Het was een voornemen¹ in Gods hart.

Nu zijn we klaar om naar de inhoud van dit ‘geheimenis van Zijn wil naar Zijn welbehagen’ te luisteren. Bij die inhoud mogen we ons iets heel groots en moois voorstellen. Het is immers overvloed van genade.

‘om in de bedeling van de volheid van de tijden alles weer bijeen te vergaderen in Christus, de dingen die in de hemelen zijn en de dingen die op de aarde zijn’ (Ef. 1:10)

dit is het eerste deel van de inhoud van het geheimenis en het betreft de dingen in de hemelen en de dingen op de aarde. Het tweede deel gaat over ‘ons’, dat zijn Paulus en degenen die hij op het oog heeft,

‘In Hem in Wie wij ook een erfdeel geworden zijn²’ (Ef. 1:11).

Dit hoort helemaal bij het geheimenis. En deze twee delen van het geheimenis horen bij elkaar. Dat is een diepe waarheid, waar we een poosje bij stil zullen staan. Dat deze twee zinnestukjes uit 1:10, 11 in elk geval taalkundig bij elkaar horen blijkt uit wat eraan vooraf gaat en wat er direct op volgt.

‘De verborgenheid van ZIJN WIL, OVEREENKOMSTIG Zijn welbehagen, hetwelk Hij VOORGENOMEN HAD in Zichzelf

a	de dingen in de hemelen en aarde in Christus bijeen gebracht
b	wij een erfdeel in Christus

‘wij, die tevoren verordineerd waren naar het VOORNEMEN VAN HEM Die alle dingen inwerkt OVEREENKOMSTIG de raad van ZIJN WIL.’

Het begint en eindigt met Zijn wil.

Hij had iets voorgenomen (vs. 9) en daarom is het Zijn voornemen (vs. 11).

Zijn wil is overeenkomstig Zijn welbehagen. En Hij werkt alle dingen in naar de raad van Zijn wil.

¹ Voor dit Griekse woord *prothesis*, zie ook 1:11 en 3:11.

² Op de vertaling hiervan kom ik in een latere studie terug.